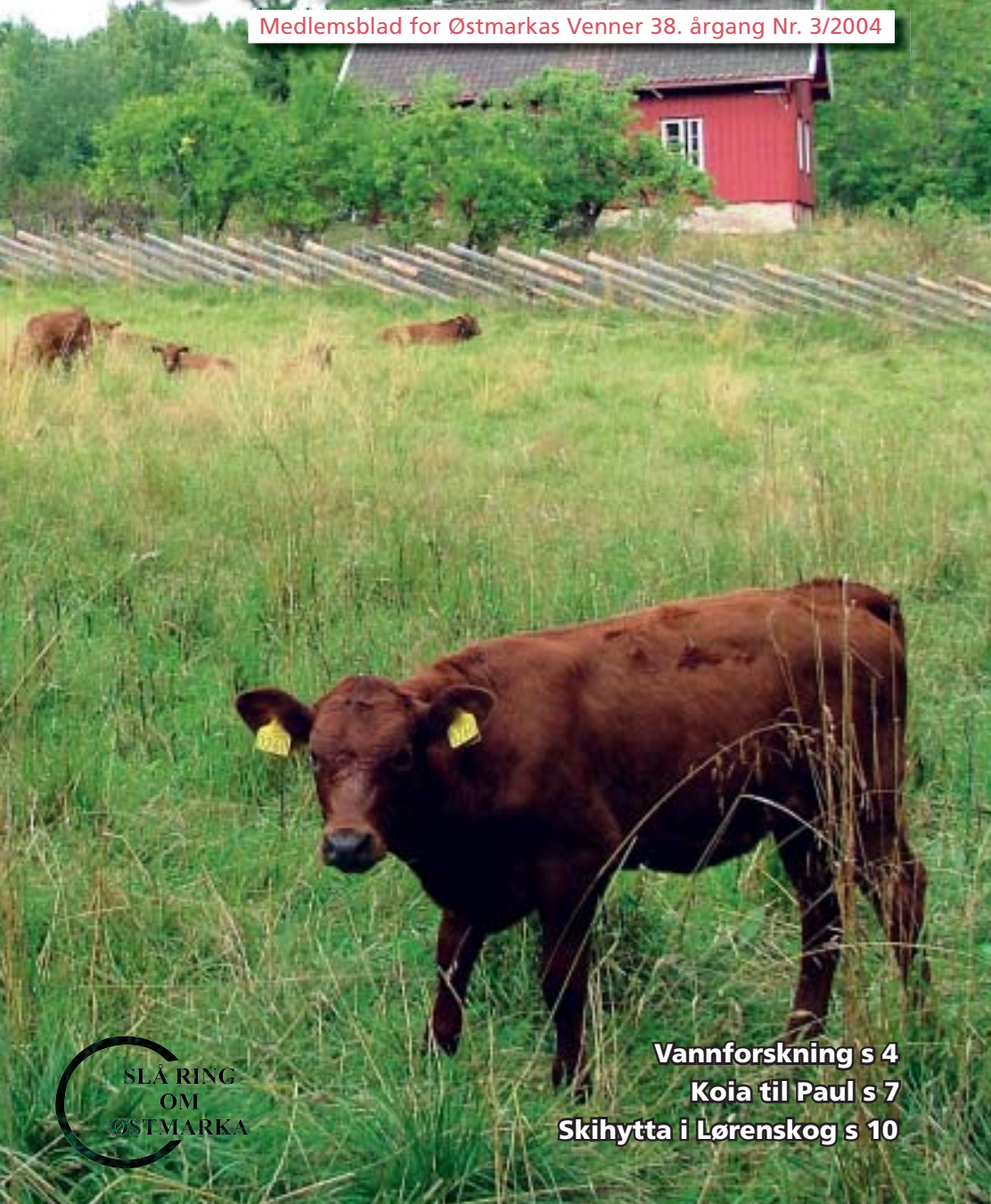

Nytt fra

ØSTMARKA

Medlemsblad for Østmarkas Venner 38. årgang Nr. 3/2004

Vannforskning s 4
Koia til Paul s 7
Skihytta i Lørenskog s 10

Et *levende* kulturlandskap

Av Steinar Saghaug

Oslo kommune sikret seg tidlig mulige utbyggingsområder rundt byen ved oppkjøp av større og mindre gårdsbruk i det som den gang het Aker. Mange av disse områdene ble bygd ut etter krigen og er i dag store boligområder som Bøler, Oppsal, Bogerud osv. Men det ligger fortsatt noen få, mindre gårdsbruk og jorder innimellom bebyggelsen fra Ellingsrud i nord til Skullerud og videre mot Godlia i sør. Totalt dreier det seg om ca. 600 da jordbruksareal på vår side av byen.

Enkelte av plassene er inngjerdet av Friluftsetaten i Oslo kommune med tanke på beiting, men siden det ikke lenger er husdyr på plassene, skjer det en gjengroing som truer det spesielle biologiske mangfoldet i denne type kulturmark. I neste omgang forsvinner plassene og går over i glemmeboka. Derfor trengs det beitedyr og en aktiv skjøtsel for å sikre disse kulturverdiene.

Markagrensa legger heldigvis en beskyttende hånd over skogen og de gjenværende jordbruksarealene, men så lenge plassene gror igjen, mister de mye av sin verdi. Det er derfor på høy tid at Oslo kommune i forbindelse med den nye flerbruksplanen for kommuneskogen går aktivt inn for å skjøtte disse arealene med tanke på å ta vare på de spesielle verdiene vi finner i dette landskapet. Den samme utfordringen vil jeg rette til de andre kommunene og de private skogeierne rundt Østmarka.

Gjengroing av jordbrukets kulturland-

skap er i ferd med å bli et nasjonalt problem. Så lenge antall husdyr reduseres og mengden av overflødige arealer øker, må det offentlige gå inn og styre arealbruken for å ta vare på de mest verdifulle arealene. Dette er viktig for mangfoldet, for levende bygdemiljøer, for reiselivet og sist, men ikke minst for friluftslivet i de bynære strøk.

Oslo kommune, Friluftsetaten og Det Kgl. Selskap for Norges Vel har et prøveprosjekt med innleide beitedyr fra bønder rundt Oslo. I år beites det i Rausjø og på Sørli ved Bøler/Nøklevann. Jeg tror at verdien av denne type aktiv skjøtsel er meget stor for byens befolkning, som åpenbart setter pris på det åpne landskapet og trivselen med husdyr. Når grunnarbeidet med skikkelige, rømningssikre gjerder er gjort, er det en overkommelig kostnad for kommunen å leie inn beitedyr for sommeren.

Østmarkas Venner vil aktivt støtte slike prosjekter i og omkring Østmarka. Naturvernforbundets engasjement på Blankvannsbråten i Nordmarka kan tjene som et godt forbilde for å skape et levende kulturlandskap. Men samtidig tror jeg en skal lete lenge etter et mer positivt innslag i «100 meters skogen» enn landskapsskjøtelsen rundt Sørli i Østmarka! Dette er et tiltak som jeg håper først og fremst vil trekke flere barn og ungdom ut i Marka.

Jeg mener derfor at medlemsmøtet den 4. november, hvor levende kulturlandskap er temaet, vil være av stor interesse for medlemmene.

Nytt fra Østmarka

Medlemsblad for Østmarkas Venner
Postboks 129, Tveita, 0617 Oslo
Ansvarlig redaktør: Steinar Saghaug
Redaksjonskomité: **Helga Gunnarsdóttir**,
Øyvind Pettersen og Johan Ellingsen
E-post: he-gunna@online.no

Forsidebilde: Dyra tilbake på Sørli
Foto: Johan Ellingsen
Grafisk design, repro og trykking: GAN Grafisk AS
Opplag: 3 000
Frist for stoff til neste nr. er 1. november.

Østmarkas Venner inviterer medlemmer og andre interesserte til:

Åpent møte om Levende kulturlandskap?

Skullerudstua torsdag 4. november kl 19–21

Kulturmark – verdt å ta vare på?

Anders Bryn fra Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS)

Tor Øystein Olsen, leder av Maridalens Venner, gir eksempler på skjøtsel.

Hva med kulturlandskapet i vårt nærmiljø?

Hanne Sickel og Johan Ellingsen forteller om skjøtsel på Sørli, Smeden og Rausjø.

Alle er hjertelig velkomne til spennende møte
og kaffe med enkel bevertning!

*For å komme til Skullerud kan en ta T-banen (linje 3 Mortensrud)
til Skullerud, buss 79 fra Nordstrandsområdet eller Hellerud, eller kjøre til
P-plassen ved Olaf Helsets vei.*

Styret i Østmarkas Venner 2004-2005

Leder: Steinar@Saghaug.no 91 37 22 42

Nestleder: Johan Ellingsen 64 92 80 52

Styremedlemmer:

Ida Elisabeth Hvoslef 22 28 54 63

Helga Gunnarsdóttir 95 99 23 49

Varamedlemmer: Finn Jensen 22 27 01 39

Øyvind Pettersen 22 28 44 78

Jan Olav Nybo 22 27 28 57

Randi Hauger 41 69 47 22

Arild Rambøl 63 83 06 56

Vannforskning i Østmarka

Av Dag Hongve

Et forskningsprosjekt om vannkjemien i Østmarka har vært i gang siden 1983. Resultater som nå er publisert⁽¹⁾ gir en oversikt over hvilken betydning menneskeskapte forurensninger av atmosfæren og endringer av klimaet har for vannkvaliteten i dette naturområdet. Prosjektet har vært et samarbeid mellom seniorforsker Dag Hongve ved Nasjonalt folkehelseinstitutt, Avdeling for vannhygiene, professor Gunnhild Riise ved Norges landbrukshøgskole, Institutt for miljø- og plantevitenskap, og ingeniør Jan F. Kristiansen i Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune. Undersøkelsen bygger dels på Vann- og avløpsetatens lange serie med overvåkningsdata av drikkevannskvaliteten ved Skullerud vannbehandlingsanlegg, som har inntak fra 40 meters dyp i Nord-Elvåga. Videre har det vært foretatt prøvetaking i felt fra mange av Østmarkas vann, som de to førstnevnte forskere har vært ansvarlige for.

Feltundersøkelsene begynte i 1983 med Gunnhild Riises hovedfagsoppgave i limnologi ved Universitetet i Oslo⁽²⁾. Prøver ble innsamlet fra 56 lokaliteter spredt over hele Østmarka. Et av de undersøkte vannene var Nordre Puttjern. Denne oppgaven gir dermed de eneste eksisterende bakgrunnsdata om naturtilstanden i dette vannet før lekkasjen til Romeriksporten. I 1983 viste noen av vannene seg å være forsuret som følge av tilførsler av sur nedbør. Dette gjaldt særlig noen av de høyestliggende vannene, Kroktjern og Lauvtjern.

Her har forholdene for fisk trolig vært dårlig på grunn av høy surhetsgrad ($\text{pH} < 5,0$) og høy konsentrasjon av aluminium. Ellers var situasjonen langt bedre enn den generelle forsureningstendensen av fiskevann, som var rapportert fra hele Sør-Norge på 1970-tallet.

På 1990-tallet ble feltundersøkelsene gjenopptatt for å se om det var noen tendens til naturlig tilbakegang av forsureningen i vann der det ikke var satt i verk særlige tiltak i form av kalking. I denne sammenheng måtte en stor del av de opprinnelige 56 lokaliteter utelates fra de videre undersøkelser, fordi kalking kunne ha forstyrt den naturlige vannkjemien. De videre undersøkelser tok derfor for seg 24 vann. Resultater fra 1996/97, sammenliknet med 1983, viser tydelige tendenser til naturlig tilbakegang av forsureningen i vann som ikke var kalket. Dette skyldes i hoved-

Losby-vassdraget. Foto: G. Riise

sak at de forsurende utslippene av svovel til atmosfæren i Europa etter 1970 har gått sterkt tilbake på grunn av internasjonale avtaler. I Østmarka ser vi effekter av dette ved at vannenes konsentrasjon av sulfat og aluminium er redusert. Videre viste bufferkapasiteten (vannets evne til å motstå pH-endringer) en markant økning og surhetsgraden et visst avtak. Imidlertid var det usikkert i hvilken grad værforholdene og særlig nedbørsmengdene i undersøkelsesperiodene innvirket på de observerte endringene.

Høsten 2000 var uvanlig nedbørsrik. Undersøkelsene ble derfor gjenopptatt dette året for å vurdere betydningen av klimavariasjoner. I 2000 var surhetsgraden noe redusert, men den mest iøynefallende endringen var en kraftig økning i brunfarge som skyldtes utvasking av humusstoffer fra jordsmonnet. I Oslo kunne befolkningen som får vann fra Maridalsvannet registrere at vannet i springen ble mer farget enn tidligere. Dette gjaldt imidlertid ikke befolkningen som får vann fra Skullerud, der det er installert et moderne anlegg for fjerning av humus ved en kjemisk fellingsprosess.

Undersøkelsen ble videreført i tre utvalgte vann i 2001 og 2002, da årlig nedbørsmengde var betraktelig lavere enn i 2000. Ettersommeren i 2002 var spesielt

Rundtjern Foto: G. Riise

varm, med temperaturer langt over normalen. En statistisk behandling av data materialet viser en klar sammenheng mellom nedbørsmengdene om høsten og vannkvaliteten. Forklaringen på dette er at med mye nedbør blir jorda vannmettet. En betydelig andel av avrenningen fra terrenget går i de øvre humusrike jordlag som tar med seg rikelig med oppløste humusstoffer ut i vassdragene. Disse brunfargede stoffene er i seg selv svake syrer, og økte konsentrasjoner av humusstoffer i nedbørsrike år kan ha bidratt til å redusere pH-verdien og å motvirke nedgangen i forsurening som skyldes reduserte utslipp av sure forbindelser til atmosfæren. I motsetning til virkningen av nedbørsmengder var det ingen sammenheng mellom vannkvaliteten og økning av temperaturen, enten man ser på årsmiddeltemperatur eller sommertemperatur.

Referanser:

- ⁽¹⁾Hongve, D., Riise, G. og Kristiansen, J.F. (2004). Increased colour and organic acids in Norwegian forest lakes and drinking water – a result of increased precipitation. *Aquatic Sciences* 66: 231-238.
- ⁽²⁾Riise, G. (1987). En regional undersøkelse av 56 innsjøer i Oslo Østmark. Naturlige og antropogene kilder til spormetaller og forurensningsparametre. Cand. scient. oppgave i limnologi, Universitetet i Oslo.

Kopi av artikkelen (1) kan fås ved henvendelse til dag.hongve@fhi.no Tlf 22 04 26 92

Barnas Turlag

– Høsthelg på Øvresaga

Barnas Turlag er et tilbud for turglade barn og barnefamilier. Som medlem i Barnas Turlag vil både barn, foreldre og besteforeldre kunne delta på tilrettelagte friluftaktiviteter. Naturopplevelser og enkelt friluftsliv vektlegges gjennom lek og aktiviteter. Hensikten er å gi voksne og barn varige, positive holdninger til naturen. Barnas Turlag er en lokal satsing. Det vil si at det er de enkelte medlemsforeningene som skal stå for det praktiske tilbudet. For medlemmene i Oslo og Akershus er det derfor DNT Oslo og Omegn som tilrettelegger for barna. De arrangerer aktiviteter både i nærområdene og i fjellområdene hvor de har hytter.

Bli med på overnattingstur i Østmarka lørdag 16.10 – søndag 17.10. Ta deg tid til å nyte høsten i Østmarka. Fra Bystermåsan er det ca 3 km å gå på hyggelig vei inn til Øvresaga. Underveis blir det flere pauser og tid til å kose seg. Ved hytta legges det opp til lek og aktiviteter ute og inne. Kanskje det blir en liten padletur også. På kvelden blir det innekos.

Oppmøte

Kl. 11.00 ved Bystermåsan. Turen avsluttes kl. 16.00 søndag på Bystermåsan.

Mat

Ta med brød og pålegg til tre måltider og egen drikke. Middag handles inn av turleder og lages felles.

Pris

Kr. 300,-

Alder

Turen passer familier med barn fra 4 år.

Påmelding

Innen 5/10. Tur nr: 9666/4.

I tillegg er det trilleturer for hjemmевærende mødre og fedre som går hver onsdag og torsdag. Mange av turene går i Østmarka. Send en e-post, gå inn på nettsidene eller ring og be om spesialprogram for trilleturene.

Barnas Turlag, DNT Oslo og Omegn, Postboks 7 Sentrum, 0101 Oslo
Telefon: 22 82 28 00 E-post: barnas.turlag@dntoslo.no www.dntoslo.no/turbo

Koia til Paul

Tekst og foto: Lise Henriksen

På et av de mest uveisomme steder i Østmarka, i nærheten av Blåsynmosen, så Paul Gamborg-Nielsen seg ut en ørliten, fredet plett på jord. Her bestemte han seg for å bygge et lite krypinn. Det var for noen år siden – i trakter hvor han hadde ferdedes mye både på dagsturer og overnattingsturer under åpen himmel. Så er da også Paul fra Prinsdal misunnelsesverdige robust og sprek for alderen, enda han nylig fylte 87 år. Dessuten har han alltid likt seg godt i skauen.

Koia er ingen laftet tømmerkoie, av den typen det er bygd mange av i Østmarka gjennom tidene (uten grunneiers tillatelse!). Snarere er det en krysning mellom gamle og koie, hvor to av veggene består av fjell og gulvet av steinheller. Reisverket er rager i hjørnene med dobbel presenning strukket imellom. Utvendig er koia godt kamuflert med tørt granbar, og ikke lett å få øye

på. Innvendig er den forbausende romslig, rundt 7 kvadratmeter, med brisker i tre høyder, bord, hyller, et lite vindu, peis og et solid vedlager. Hver kvadratmeter er maksimalt utnyttet – her er pinlig orden, alt står eller henger på sin faste plass. I godvær kan man tilberede maten på plataet utenfor, med ildsikker bål plass og prektig utsyn mot nord og vest.

– Byggingen ble forberedt i lang tid, men først rundt 1995, da jeg ble enke-mann, kom jeg i gang for alvor, forteller Paul. Siden har han holdt på jevnt og trutt. Stadige forbedringer og ettersyn krever sitt. Utallige er de bærer Paul har båret inn fem kronglete og stedvis myrlendte kilometer fra bilvei, stort sett med 15 kilos ryggsekk. Mye tid, ja flere år, gikk med til å mure peis og pipe med gnistfanger. For Paul har brukt koia si sommer som vinter, og har overnattet der i minus femten grader.

– Etter jevn fyring på peisen får jeg etter hvert temperaturen opp i pluss ti – tolv grader om vinteren, forteller Paul, som legger til at han har en god sovepose.

Tomta ble valgt med omhu; på ei smal fjellhulle rundt 260 moh., kilometervis fra nærmeste sti, stupbratt opp for en trang bekkedal, med nydelig kveldssol og panoramautsikt like til Holmenkollåsen. Paul måtte sikre tomta ved å legge opp en jordkant mot stupet, så han ikke skulle seile utfor på glatt føre. Nærmeste nabo er Sandbakken serveringssted, halvannen til to timers marsj unna. – Så her regnet jeg med å få være i fred for folk, sier Paul, som slett ikke er noen einstøing til daglig, snarere veldig sosial og i høyeste grad «oppegående». Jeg kan jo nevne at Paul har vært aktiv som Krf.- politiker. Han gjorde en mangeårig pionérinnsats som den første formann i Søndre Nordstrand bydelsutvalg.

I pakt med gammel sedvane skal slike koier og krypinn langt til skogs stå åpne for alle og enhver. Og hytteboka, som Paul har invitert folk til å skrive en hilsen i, viser at det ikke så rent sjelden er andre lokal-kjente skautravere innom koia. De første årene dro Paul gjerne innover hver 14. dag, iblant enda oftere, skjønt alltid bare på hverdagene. For Paul skulker aldri unna en søndag i kirken. Ofte har han vært på koia opptil fire dager i slengen. Fra juni 2001, for eksempel, var 84-åringen Paul innover tilsammen ti ganger utover sommeren og høsten. Og året etter ble det minst åtte turer – med opptil tre dagers overnatting. Favorittmenyen er for øvrig joikakaker med ferdigkokte poteter og brød.

Visst var det spennig gjort av en

78-åring å gå løs på et slikt prosjekt! Paul er utvilsomt Østmarkas eldste koie-bygger.

– Under krigen lå jeg mye på ei koie inne ved Langvann sammen med fetteren min. Vi var en hel gjeng med venner som hadde koia som tilfluktssted, hvor vi også fisket litt, forteller Paul, som den gang jobbet som blikkenslager i byen. Så uvant med koie-livet er han ikke.

På is- og snøføre kan det være vrient å ta seg fram det siste stykket opp brattlia til koia. I alle fall for folk i 80-års alderen. Paul la skiene på hylla for fem-seks år siden, men er det ikke for mye snø, tar han seg greit fram til fots. – Jeg fikk meg forresten en overraskelse på vei hjem fra koia for en tid siden, forteller Paul. Han ble møtt av en leteaksjon på ti mann samt helikopter, og skjønte ingen verdens ting. – Jeg var nemlig i rute, men sønnen min hadde tatt én dag feil og trodde noe hadde tilstøtt meg!

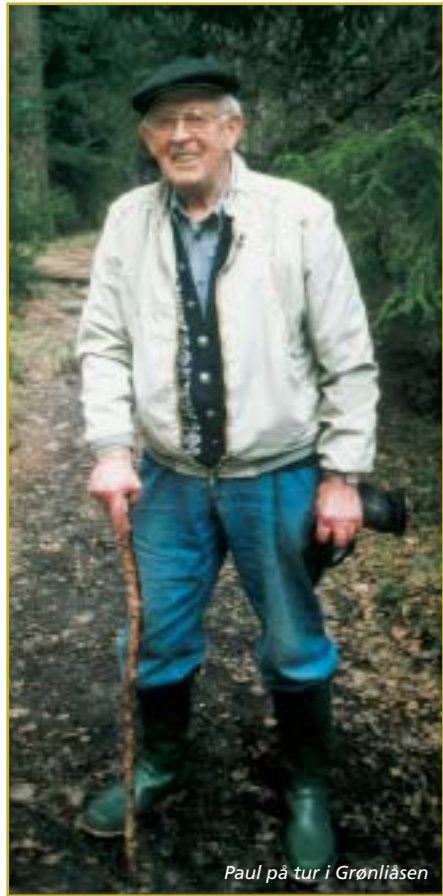
Saktens kunne Paul ha trengt en leteaksjon natten til 15. desember 2000. Det var den høsten det hadde regnet hundre dager i strekk, og bekker og myrer var så dørgende fulle av vann at Østmarka var bortimot uframkommelig mange steder. Paul hadde ikke vært innover på veldig lenge, og visste nok ikke hvor ille det var. – Mørket kom brått, så jeg bestemte meg for å snu etterat jeg hadde plumpet flere ganger, forteller Paul. Det var ikke så langt igjen til koia, men Paul var ikke kar om å finne den vesle kloppa der han pleide å krysse bekken ute i blautmyra. Det var bare så klissete og bløtt overallt.

– Ved 18-tida døde lommelykta ut, det var dønn mørkt og jeg så ikke hånda for meg. Jeg måtte oppgi tanken på å gå til-

bake. Lufta var rå med duskregn, men heldigvis var det vindstille med mildere luft enn vanlig, trolig et par grader over frysepunktet. For desembernatta ble lang for Paul; hele 13 timer ute i stummende mørke, klissvåt på det ene beinet, uten mulighet til å få fyr opp et bål. Paul hadde med stort besvær greid å famle seg fram til en tørr flekk, som viste seg å være en stubbe. På den satte han seg ned, med regnfrakken som overbredselsel. – Jeg skalv som et ospeløv og merket at kroppen stivnet, så jeg forsøkte å bevege tærne og riste på kroppen for å holde varmen. Jeg ba og samtalte med Gud og sang salmer og sanger; «Og vesle lerka, ho hev det so», «Sønner av Norge», «Småsporven gjeng i tunet», «Den norske sjømann ... » og andre jeg kom på. Paul husker hver eneste detalj fra denne spesielle turen. Men de tretten kalde, våte og belgmørke timene i Østmarka sneglet seg mistrøstig av gårde for åttitreåringen.

Paul leser fra dagboksnotatet han skrev etter at han kom hjem: – *Endelig kom et høytidelig øyeblikk: Jeg skulle tenne en fyrstikk og se om klokka hadde passert midnatt. Nei, dessverre, den var bare 23. Det var deprimerende. Men så ble jeg aldeles glad. Jeg tenkte på at den vesle lerka med sine spede tær hadde det så bra i mange minusgrader, og at lerka og jeg hadde den samme Skaper. Så sang jeg kraftig om vesle lerka som fant «ein tuvetopp fri for snjo», og det hadde jo jeg funnet, selv om alt var kliss klass. Jeg klemte på og krøkte tær og fingre. Neste gang jeg så på klokken så var den 05, så nå var det ingen sak. Det var stille, vått og kaldt, ikke en lyd. Jeg tok ned i sekken etter matpakken og den var tørr og smakte fortreffelig til tre svelger vann som jeg hadde igjen. Nå begynte jeg å skimte*

Paul på tur i Grønliåsen

noe, kl. var 06. Jeg takket Gud og reiste meg, men jeg kunne ikke stå, så jeg fikk samlet meg på stubben og begynte gymnastiske øvelser. Kl. 07 begynte jeg vandringsen. Hjemturen gikk bra med rast ved Eriksvann.

Etterord: Paul bulket med bilen sin og fikk seg en real «trøkk», så han har ikke vært innover på en god stund. Men han synes det er stas at så mange østmarktravere finner veien til koia og skriver hyggelige hilser i hytteboka.

Skihytta i Lørenskog:

Turutgangs

Av Even Saugstad

I de tykke tømmerveggene på Lørenskog Skiklubb's hytte ligger det mye lokal idretts historie. Og mye god stekeos fra utallige vaffelplater.

Skihytta er et mye brukt utgangspunkt for turer i den delen av Østmarka som ligger i Rælingen og Lørenskog. Hytta har åpent for servering på søndager om høsten og i skisesongen, og her kan den som ønsker en kort rundtur før eller etter kafferasten parkere rett ved hytta. Skihytta ligger rett sør for Kurland, i enden av Hovelsrudveien med skiltet innkjøring bak A-hus (Sentralsykehuset)

Bygget på dugnad

Gårdbruker Gustav Hovelsrud ga Lørenskog Skiklubb tomt til hytta, og bønder og skogeiere i kommunen støttet rundhåndet opp med tømmer som måtte til. De ivrige medlemmene i idrettslaget, som var startet i 1919, hadde nå en stor dugnadsjobb foran seg. Det var medlemmene selv som sto for hogging og transport inn dit hvor hytta skulle reises. Grunnmur ble også støpt av medlemmene, og byggearbeidet blir husket som det største løftet i klubbens historie.

punkt vinter og høst

Skihytta var start- og innkomstpunkt for flere illegale skirenn under krigen. (Bildene er utlånt av Oddvar Nordheim)

Dagny Simonsen (til venstre) har mye av æren for kafédriften på hytta. Her fotografert sammen med tidligere ordfører i Lørenskog Mette Korsrud og klubbens hytteansvarlig Oddvar Nordheim.

Men også etter at hytta sto ferdig i 1940, ventet mange nye timer med dugnadsarbeid – både i vedlikehold av hytta og med kafédriften.

Skihytta kalles også Bronåsetra etter en seter under Hovelsrud gård som lå i samme området. Seterbygningene var imidlertid for lenest borte da skiklubbhytta ble bygget.

Krigen la en kraftig demper på Skiklubbens aktivitet, og i 1942 ble Skihytta rekvirert av tyskerne til boligformål. Tyskerne forbød i stor grad organisasjonsarbeid, men Lørenskog Skiklubb holdt likevel arbeidet i gang og arrangerte flere skirenn, tross forbudet. I 1984 ble det lagt panel på tømmerhytta og den ble bygget på og kraftig renoverert. Blant annet ble vaktmesterleiligheten utvidet og modernisert.

Populært serveringssted

Kafédrift har det vært på hytta siden 1958, og det var den såkalte Damegruppa som den gangen sto for serveringen. Det er fortsatt foreldre og andre ildsjeler som hver søndag sørger for kaffe, solbærtoddy og vaffer til turfolket. En viktig drivkraft i dette arbeidet er 87 år gamle Dagny Simonsen, som regnes som «Skihytta personlig». I over 50 år har hun vært primus motor for kaféen, som på en god søndag kan ha nærmere 300 gjester.

Skihytta har alltid vært en viktig base for klubben. Her blir møter og fester holdt, og ved hytta starter trening og konkurranser både sommer og vinter. Hytta er utgangspunkt for turmarsjene foreningen arrangerer og her er det dusj- og garderobe-

anlegg. I 1955 ble landets første NM på ski for damer arrangert av Lørenskog skiklubb med klubbens hytte som start- og målsted.

Hytta kan også leies av andre organisasjoner, bedrifter eller privatpersoner til møter og arrangementer.

Lysløyper og sykkelveier

Med beliggenhet tett ved vei og parkeringsplass, er Skihytta et flott utgangspunkt for barnefamilier. Både den som har barnevogn og sykkel kan glede seg over veien som går fra Skihytta i skogkanten til Sandbekkstua. Her tar den bilfrie skogsveien av opp til Åmotdammen hvor det er flott badeplass. «Lionsstubben» er en fem kilometer lang merket turrunde som går ut fra Skihytta. Det er den lokale Lionsklubben som midt på 90-tallet ryddet og merket stien som går opp til Østbyputtan, langs Åmotdammen og tilbake til Skihytta. Turen byr på et par steder med fantastisk utsikt over hele Lørenskog. Østmarkas høyeste topper, Bjønnåsen, Barlindåsen og Ramstadslottet, er også fine turmål med Skihytta som utgangspunkt.

På vinterføre vil de yngste kunne glede seg over et skileikanlegg med et lite skitrekke som er under planlegging nedenfor hytta. Hvis alt går som klubben ønsker, kan aktivitetsområdet tas i bruk allerede førstkommende vinter. Lysløypa fra hytta har på grunn av manglende vedlikehold og dårlige snøvintre lenge ligget ubrukt. Den ca. 10 km lange løypa ble anlagt i 1964 og var de første årene en provisorisk løype hvor lyskasterne ble hengt opp i trærne ved sesongstart, og tatt ned da snøen gikk. Seinere fikk den et mer permanent preg. Skiklubben håper nå kommunen

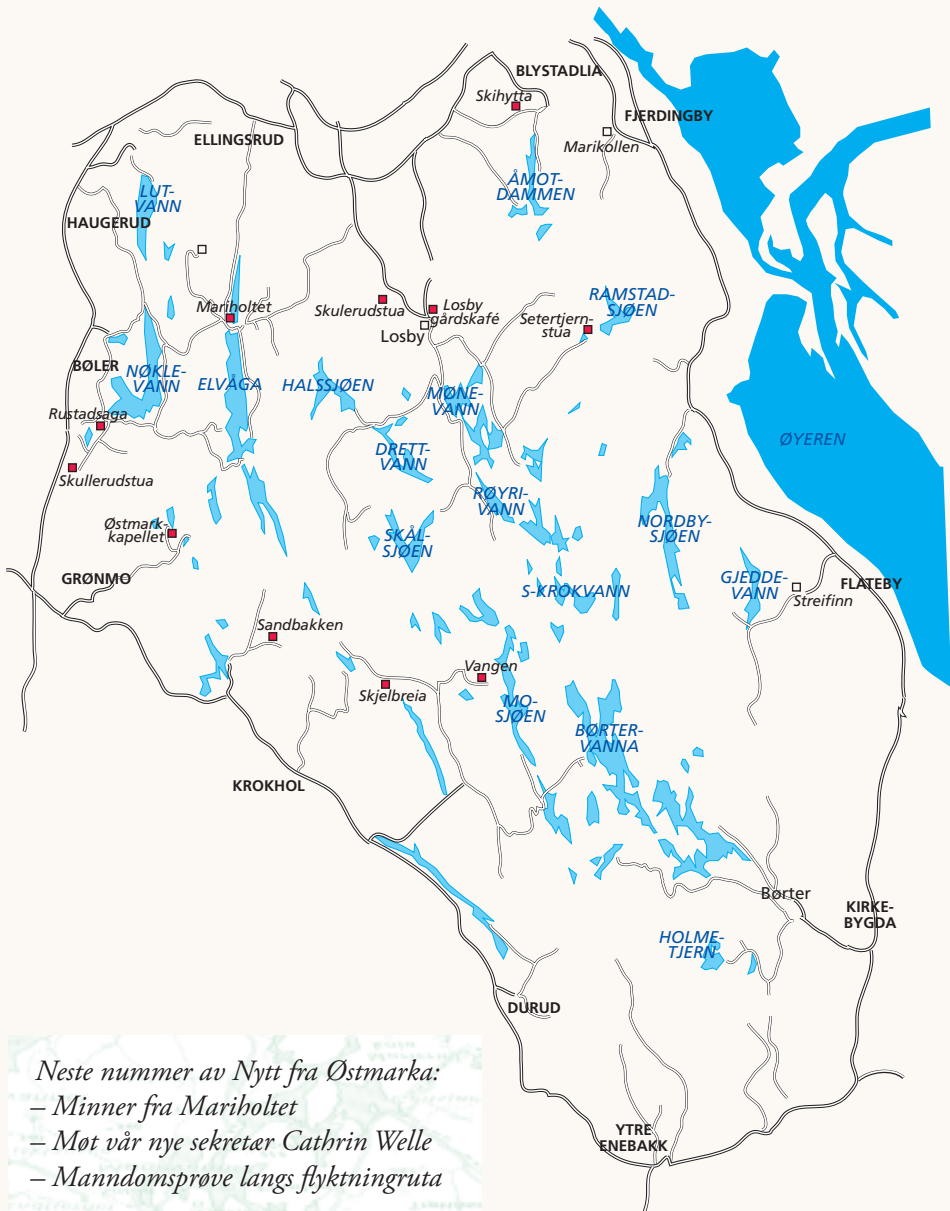
Skihytta er mye brukt både av folk tilknyttet Lørenskog skiklubb og turfolk.

vil oppruste lysløypetraseén og sette den i drift igjen fra 2006. Knyttes skiklubbens rundløype sammen med nabokommunens lysløypenett til Marikollen, vil den lyssatte løypa bli på nærmere 10 km.

Fakta:

Beliggenhet:	Hovelsrudveien 98, rett ved Kurland.
Åpningstider:	Søndager 11–15 fra midten av september til påske
Telefon:	67 97 07 98
Utleie:	67 90 21 04 (Oddvar Nordheim)
Sitteplasser:	ca 50
Byggeår:	1939
Eier:	Lørenskog Skiklubb
Internett:	www.lsk-ski.no
Avstander:	Marikollen: 4,5 km Losby: 8 km Østbyputtan: 4 km Åmotdammen: 4 km Bjønnåsen: 7 km Ramstadslottet: 9 km

Besøk serveringsstedene i Østmarka

Neste nummer av Nytt fra Østmarka:

- Minner fra Mariholtet
- Møt vår nye sekretær Cathrin Welle
- Manndomsprøve langs flyktningruta

Nye kjentmannsposter i Østmarka

5. september ble 50 nye poster til Kjentmannsmerket presentert. Fem av disse ligger i Østmarka og lokker postjegere til steder som Gullsmeden, Ellingsrud og Kjerrmostjern.

Det er Skiforeningen og Turistforeningen som står bak postene, som blir fornyet annethvert år. Beskrivelsen av hvor postene ligger, og ikke minst omtalen av postene, er samlet i en håndbok som selges hos arrangørforeningene og på enkelte markastuer. Postene er forsøkt lagt til steder med spennende fortid, særegen og vakker natur eller utsikt. Årets håndbok forteller detaljert om stedenes historie og er full av bilder og kart.

Østmarkapostene er i hovedsak plassert nord i marka. Skansen ved Bakås og restene etter Ellingsrud gamle mølle er lett tilgjengelige fra Ellingsrud. «Den første varde» sør for Skullerudstua var

Friluftsklubbens spede start på merking av stier i Østmarka, og ved restene etter varden er en av kjentmannspostene plassert. Det tidligere så populære serveringsstedet Gullsmeden vest for Elvåga har også fått sin post, men selve posten er plassert på ruinene av det mindre kjente Østre Gullsmeden. Den siste av postene i «vår» mark ligger ved Søndre Kjerrmostjernet ikke langt fra veien inn til Vangen.

I tillegg til de nye postene, står forrige periodes poster fortsatt ute fram til juni 2005. Disse er; Vannbassenget ved Sara-bråten, Slepptjern, Lutjtjern, Vikstjernkoia, tunnelen ved Krokstjern og Blåtjerngrana.

ES

Slå ring om Østmarka!

Du som vil støtte Østmarkas Venner, bli medlem! Skriv navn og adresse her, klipp ut denne annonsen og send den til: Østmarkas Venner, Boks 129 Tveita, 0617 Oslo

Navn:

Telefon:

Adresse:

Postnummer:

Kontingenten er kr. 100 per år. Borettslag, bedrifter

og organisasjoner kr. 200 per år.

Blankett vil bli tilsendt etter innmelding.

Besøk våre nye hjemmesider: www.ostmarkasvenner.no

SLÅ RING
OM
ØSTMARKA

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE

Returadresse: Østmarkas Venner, Postboks 129 Tveita 0617 Oslo

NORGE

P.P.

Foto: Helga Gunnarsdóttir

Kulturhistorie ved Nøklevann

Ny i Østmarka og/eller interessert i kulturminner og historie?

Følg i fotspora til Henrik Ibsen, Ole Bull og Åsmund Olavsson Vinje

og bli med Østmarkas Venner på guidet tur med

Østmarka-forfatteren Even Saugstad

Lørdag 16. oktober 2004 kl. 11–14

Vi starter ved bommen ved Østmarksetra/Ulsrudvann og går via Korketrekker'n, Lutdalen og Sarabråten til Hauktjernkløftene og tilbake til Sarabråten. Det blir mange stopp underveis langs denne enestående, historiske ruta. Retur fra Sarabråten etter eget ønske. Ingen påmelding.